

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 50 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

Colectă pentru Orfelinatul din Blaj.

Prea Veneratul Ordinariat Metropolitan cu adresa Nr. 6472 din 9 I. c. ne cere colectă nouă pentru Orfelinatul din Blaj, care este pentru întreaga provincie metropolitană.

Se solicită ajutorul credincioșilor din întreaga Metropolie din cauza, că lângă acel Orfelinat s'au înființat două școli de meserii în Blaj, pentru băieți și fete, — pentru cari s'a cerut acum dreptul de publicitate — și cari se intenționează să fie dezvoltate într'un puternic așezământ cultural, în care să se poată adăposti și da educație creștinească la cât mai mulți orfani, cari ieșind în viață să aibă asigurată pâinea de toate zilele. Acest așezământ, cu ajutorul Domnului, se va pune sub conducerea vre-unui ord. călugăresc, asemenea Orfelinatului de fete din Obreja.

Intru realizarea acestui gând frumos însă stau obstacole de ordin material, după ce și până când s'a ajuns la starea de dezvoltare de azi, au trebuit contrase împrumuturi cari apasă asupra Orfelinatului și a școlilor sale de meserii.

Pentru ușorarea acestor pasive și pentru ca să se poată așeza pe baze mai solide, asigurând viabilitatea Orfelinatului, facem apel la dărnicia și spiritul de jertfă al Veneratului Cler și al credincioșilor noștri.

Rezultatul colectei să se înainteze aici până la sfârșitul anului curent, dar cel mai târziu până la 31 Ianuarie

1927, făcând raport în scris Ordinariatului.

Din șed. cons. 30 Nov. 1926.

Nr. 5880.

Protopopii pot controla învățământul religios.

După ce s'au dat cazuri, că protopopilor, cari au datoria să controleze activitatea catehetică a preșilor din păstorirea sufletelor, s'au pus piedeci din partea revizoratelor în unele locuri întru împlinirea acestei datorințe. Prea Veneratul Ordinariat Metropolitan intervenind în cauză, s'a dat din partea Ministerului Instrucțiunii rezoluția Nr. 131,292 din 11 Nov. a. c., în următoarele:

„Inalt Prea Sfinte,

Avem onoare a Vă face cunoscut că Ministerul a aprobat propunerea Inalt Prea Sfinției Voastre din raportul Nr. 5758—1926 cu privire la controlul învățământului religios în școlile primare Româno-Greco-Catolice cu singura restricțiune ca, controlul să se facă exclusiv în ce privește studiul religios și numai în orele respective.

Cu același Nr. s'a comunicat și inspectoratelor școlare respective, dispoziția luată”.

Din șed. cons. 30 Nov. 1926.

Nr. 5880.

Conscrierea parohiilor și a populației lor.

Ministerul Cultelor și Artelor cu Nr. 49833 din 18 I. c. Ne cere un tablou amănunțit privitor la parohiile existente și populația lor din Eparhia Nastră, în care tablou să se cuprindă:

1. *La parohii.*

- a) de cine sunt ocupate în prezent și
b) anume de când.

2. *La populație pentru fiecare parohie în parte:*

a) Numărul și numele tuturor familiilor ce o compun și

b) la fiecare familie se va indica numărul sufletelor ce o compun.

3. Tablourile cu numele familiilor din fiecare parohie și cu numărul respectiv de suflete vor fi verificate și certificate de autoritatea comunală (Primărie).

Invităm, prin urmare, pe toți Onorații Frați Preoți, să pregătească aceste tablouri și să Ni-le înainteze pe calea Oficiilor protopopești până cel mult la **15 Ianuarie 1927.**

Pentru orientare mai adaugem următoarele:

ad 1. Se va scrie numele parohiei și județul. Dacă se țin de parohii și filii, atunci se vor înșira și numele acestora,

ad 1. a) Dacă parohia este vacantă, se va scrie: „Vacantă, administrată interimal prin preotul N. N.“

ad 1. b) Se va scrie anul, luna și ziua introducerii în oficiul parohial.

ad 2. Sub numele familiilor se înțalege numele și conumele capului de familie, — după împrejurări, bărbatul sau femeia.

Dacă sunt și filii, se va compune pentru care filie tablou separat și se va coase împreună cu al parohiei matre totalizându-se numărul familiilor și al sufletelor.

ad 3. Tablourile astfel pregătite se vor arăta autorității comunale spre verificare și certificare.

Indivizii absenți *interimal* din comună se vor considera, ca și când ar fi de față; deci se vor lua în tablou.

Fiind legate mari interese de datele de mai sus, așteptăm, — ca ope-
ratele să se pregătească cu toată exactitatea. Fiecare purtător al oficiilor parohiale să păstreze pentru arhiv un duplicat al tabloului.

Din șed. cons. 30 Nov. 1926.

Nr. 5833.

NUMERI.

Reverendisimul Domn *Dr. Victor Bojor* canonic este numit *inspector catehetic diecezan.*

Din șed. cons. 10 Nov. 1926.

Nr. 5493.

Reverendisimul Domn *Dr. George Vidican* canonic este numit *cenzor diecezan.*

Din șed. cons. 10 Nov. 1926.

Nr. 5514.

Onoratul *Victor Zinveliu* administrator local în *Mocod* (D. V. Rodnei) este numit *paroh.*

Din șed. cons. 30 Oct. 1926.

Nr. 5789.

Onoratul *Iuliu Morariu* administrator local în *Salva* (D. V. Rodnei) este numit *paroh.*

Din șed. cons. 5 Oct. 1926.

Nr. 5788.

Onoratul *Iosif R. Fucec* preot în disponibilitate este numit *preot al II-lea la Sighet.*

Din șed. cons. 24 Nov. 1926.

Nr. 5773.

Onoratul *Teofil Pop* preot în Nimegea de sus (D. Bécleanului) este numit *administrator local* la parohia *Che-
lința* (D. Năprăzii).

Din șed. cons. 24 Nov. 1926.

Nr. 5772.

Onoratul *Nicolae Bretan* preot în Peceiu (D. Crasnei) este numit *administrator local* la parohia *Ss. Arhan-
geli din Ocna Dejului* (D. Câțcăului).

Din șed. cons. 24 Nov. 1926.

Nr. 5750.

Onoratul *George Orha* fost preot ortodox, reconciliându-se cu sfânta Maică Biserică și primindu-se în sinul Venerabilului Cler diecezan, este numit *administrator local interimal* la parohia *Posta* (D. Mireșului).

Din șed. cons. 24 Nov. 1926.

Nr. 5741.

Onoratul *Iacob Chitul* preot nou-
hirotonit este numit *administrator local* la parohia *Coșbuc* (Vicariatul Rodnei).

Din șed. cons. 24 Nov. 1926.

Nr. 5787.

Onoratul *Vasile Pop* paroh în Trip (D. Țării Oașului) este numit în aceeași calitate la parohia *Apșa de mijloc*, beneficiul inferior (D. Apșelor în Cehoslovacia).

Din șed. cons. 27 Nov. 1926.

Nr. 5798.

Onoratul *Gavril Bichigean* preot în Romuli (V. Rodnei) este numit preot II. la parohia *Năsăud* din același Vicariat.

Din șed. cons. 27 Nov. 1926.

Nr. 5819.

CONCURS

la parohii.

Parohia *Zagra* (Vicariatul Rodnei) se curentează cu termenul de 1 Ianuarie 1926.

Din șed. cons. 24 Nov. 1926.

Nr. 5625.

Parohia *Romuli* (Vicariatul Rodnei) se curentează cu termenul de 1 Ianuarie 1927.

Din șed. cons. 30 Nov. 1926.

Nr. 5884.

Doritorii de a dobândi vre-unul din aceste beneficii parohiale, să-și înainteze rugărilor la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea oficiu-

lui protopopesc competent, — provăzute cu următoarele documente:

1. Absolutóorul teologic.
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc.
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlastic 1925/26; la caz, că școala în anul școlastic trecut n'a funcționat, atestat officios că pruncii totuși au fost catehizați.
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugarea.

La rugărilor înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autenticate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

†

Necrolog

Cu durere aducem la cunoștința Veneratului Cler, trecerea la cele vecinice a Onoratului *Adreiu Pop* paroh în Satu-Mic (D. Eriu) în 11 Noemvrie a. c. în anul 40 al vieții și 14 al preoției.

Onorat Frațiiile Voastre să aduceți la altarul Domnului rugăciuri e pii îndatinăte, pentru repausul sufletului adormitului în Hristos Frate.

Din șed. cons. 27 Nov. 1926.

Nr. 5639.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Apărarea Creștinismului

prin

Unirea Bisericilor.

(Urmare).

XVI.

Chestiunea din Orient.

Altă mare dificultate pentru Unirea Bisericilor este grava chestiune a Orientului, care se poate conzidera ca deschisă din timpul expedițiilor Cruciate. Pentru că afară de republicele din Venetia și Genua, puțin sau mai de loc nu s'au mai interesat celelalte guverne de starea politică și socială a popoarelor Orientale. Dispărând imperiul bizantin, și urmându-i imperiul turcesc, toată Europa se umplu de spaimă și de cutrémur.

Glasul Papilor, cari chieau Europa creștină la apărare, ca să împiedece înaintarea armatelor turcești, ori nu a fost ascultat de loc, ori numai în treacăt, cum s'a întâmplat cu învingerea dela Lepanto și eliberarea Vienei.

De atunci fiecare putere din Europa, față de puterea turcească și-a apărât numai propriile interese în Răsărit.

Puterile mai interesate se păreau cele mărginașe cu Turcia: Austro-Ungharia de odinioară și Rusia. Dar nu peste multă vreme s'a simțit influința Franței și a Angliei. Franța, care adeseori era ori în truntea Cruciatelor, ori avusese un mare număr de fii ai săi între Cruciați, lăsase o mare clientelă între creștinii din Orient, și de aceea dobândise pe vremea lui Francisc I. Regele binecredincios, recunoașterea dreptului de protecțiune asupra Cato-

licilor din Orient din partea Sublimei Poarte. Cu acest titlu legitim, recunoscut de Poartă, Franța se nizuie să-și extindă clientela sa și influența în Orient, mai ales prin institute și școli susținute de Congregațiunile de călugări francezi de ambele sexe.

Anglia, care vedea crescând influența franceză, mai ales în Siria și Palestina, se teme, și nu pe nedrept, că Franța sub pretextul de protectorat, se va înstăpâni peste Siria și de acolo va domni peste Persia și Egipt, și așa va străta pe uscat calea ce duce prin Golful persic și Marea-Roșie spre Indii. De aceea prin diplomația sa, și prin aurul cel mult se nizuie cu multă destoinicie să încurce și împiedece în tot chipul influența franceză, trimițând misionari protestanți și protegând școlile și institutele acestora de neam anglo-saxon. Propaganda protestantă deși a produs daune clientelei catolice, n'a putut clătina marea influență franceză între creștinii din Orient.

Intr'aceia se perândară mari evenimente în imperiul Otoman; între puterile cele mari din Europa, la început erau neînțelegeri, cari apoi au sfârșit, ajungând de acord pentru interesul comun. Atari au fost răscoala lui Mohamed-Ali vice regele Egiptului, resvrătirea greacă, războiul din Crimeea, războiul Turco-Rus, războiul Turco-Grec, afacerile din Creta și Macedonia, războiul mondial, apoi jarăși războiul Greco-Turc, și poate că în viitor se vor desvolta alte evenimente, drept consecință ale celor antecedente. Pare că nu numai Orientul creștin ci și Orientul musulman s'a deșteptat, și toți vreau să progreseze în civilizație. Agitățile tinerilor Turci, constituția dobândită, depunerea Sultanului Abdul-Hamid, răsturnarea Sultanului și proclamarea republicii Turcești, sunt o dovadă evidentă.

Ori câte tratate internaționale s'ar încheia, pentru pacificarea Orientului, nu va fi pace și liniște între popoarele din Orient și din Peninsula Balcanică, până

când înșeși marile puteri ale Europei, vor lucra pentru unirea bisericilor Orientale cu biserica Romei, cu urmașul Sfântului Petru Patriarhul Romei vechi, care nu e o putere națională italiană ori franceză, ci putere internațională, sau catolică universală, și care nu vatămă nici o naționalitate, ci prin înțelepciunea sa se nizuiește a aduce toate neamurile la unirea credinței și dragostei creștinești, poruncite de dumnezeescul Intemeietor al bisericii lui Isus Hristos...

XVII.

Clientela europeană.

Între clerul latin din părțile Răsăritului și între clerul Oriental atât catolic cât și necatolic, adeseori se ivesc conflicte, se urăsc și se urgiesc împrumutate, își fac împrumutări și muștrări împrumutate, cari toate sunt păgubitoare dragostei, ce trebuie să domnească între creștini, și mai ales păgubitoare cauzei sfintei Uniri a celor două Biserici.

Europenii și-au făcut prin Răsărit colonii formale prin orașe mari și mici, și așa mai ales națiunile mari se nizuiesc a-și câștiga o mare clientelă în acele ținuturi, cu scop de a avea o influență politică, comercială și religioasă, în interes de construcții de căi ferate, de nai, de exploatat băi, etc.

(Va urma).

PICTORUL

NICOLAU DUMITRU

profesor de desen și pictură la liceul „PETRU MAIOR” din Gherla

primește spre executare pe lângă preț moderat icoane sfinte, iconostase, picturi de biserici și ori ce alte soiuri de picturi în stil bizantin or în stil modern.